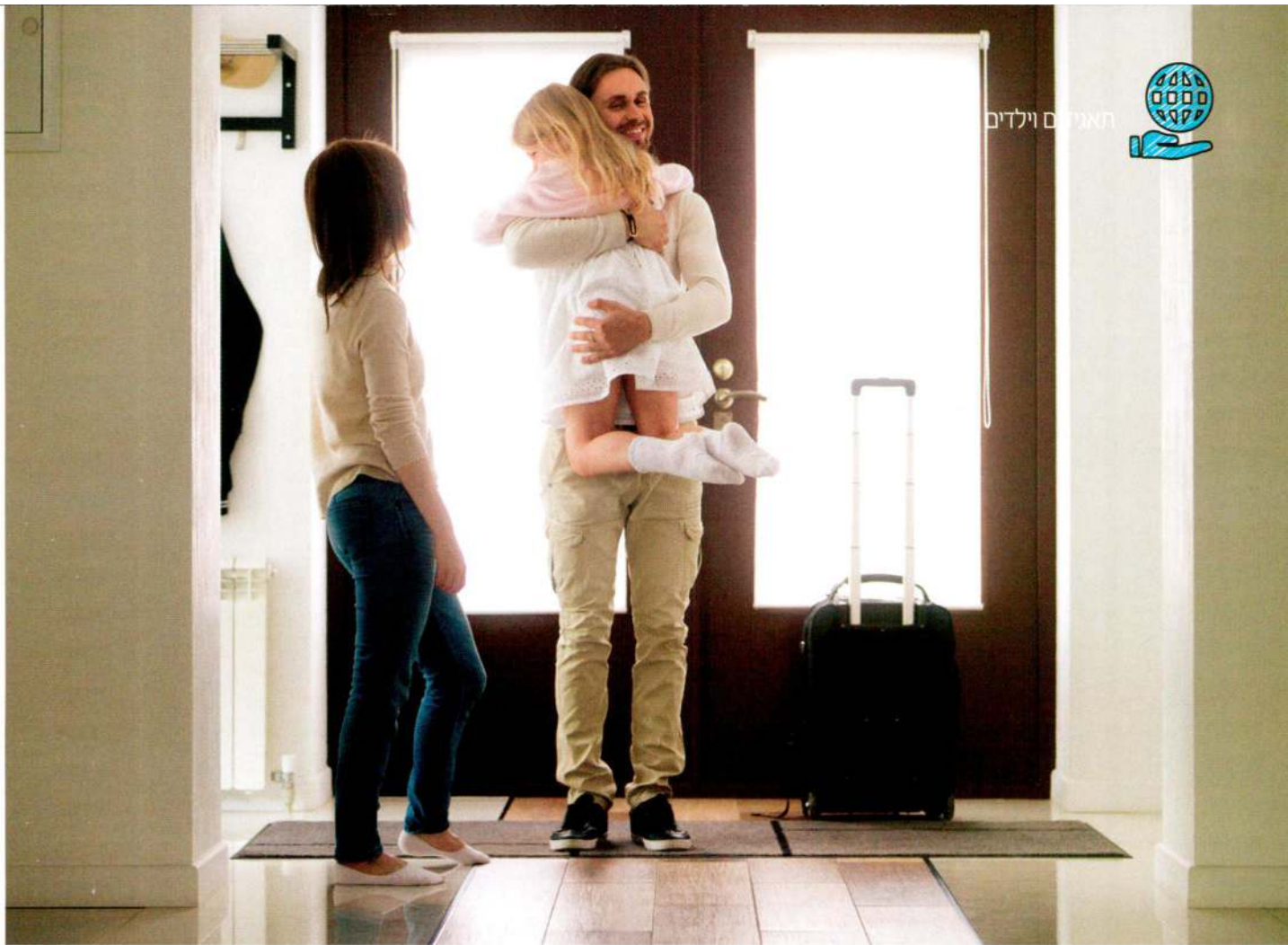

19.8x25.39	1/2	עמוד 28	תגזין - מוסף - themarker	05/12/2019	71065713-0
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

שמירה על זכויות הילד היא אחריות חברתית של תאגידים

בעולם שבו הורים לילדים נדרשים לעבוד באינטנסיביות מסביב לשעון, הן במשרד והן לאחר מכן בבית, נוצרת פגיעה קשה בזכויות הילד להורה. תופעה זו ידועה בשם "יתומי ההיי-טק". תאגידים עסקיים נדרשים היום לשמור על כל זכויות הילד באשר הן ואף נקבעו לכך עקרונות ברורים // **ליעד אורתור ורועי מלמד**

דרים מתוך המחויבות הכללית לשמירתם. בין קבוצות אלו ניתן למנות את הנמנים על הקבור צות המוחלשות כגון זקנים, אנשים עם מוגבלות לזכויות וגם ילדים. אכן, לילדים יש זכויות אדם בדיוק כמו לאדם בוגר. לכל הילדים יש זכויות, בכל מקום ובכל עת. כל זכויות הילד הן בעלות אותה רמה של חשיבות והן קשורות האחת לשנייה קשר הדוק. למרות זאת וע"מ להמחיש את חשיבות שמירת זכויות הילד, בשנת 1989 אישר האו"ם את האמנה בדבר זכויות הילד (Convention on the Rights of the Child), אשר אושררה ע"י מדינת ישראל ב-1991 והיא קובעת, בין היתר, כי: "המדינות החברות המכירות בזכותן של כל ילד לרמת חיים ההולמת את

טבעי, שגם כאן השמירה על זכויות האדם מהווה את התשתית הרעיונית הבסיסית. למרות עקרון השוויון המוחלט של זכויות האדם, לפעמים נדמה כי לעיתים יש אלו המור

עובדי ההיי-טק עובדים שעות רבות במשרד ולאחר מכן ממשיכים לעבוד בבית במענה למיילים שמגיעים לטלפונים הניידים ומשתתפים בשיחות ועידה עם עמיתים מחו"ל באזורי זמן אחרים

לכל אדם באשר הוא אדם, יש זכויות. זכויות אלו מפורטות במסמך היסוד המורדני של הנושא והוא "ההכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם" אשר התקבל בעצרת הכללית של האו"ם ב-1948. הכרזה זו גם ידועה כ"מגילת זכויות האדם". ממגילה זו יוצא כי ישנה רשימת זכויות אדם בסיסיות אשר להם זכאי כל אחד מאיתנו, ולא משנה מהו גילו, מעמדו, מינו או מצבו הכלכלי. ההכרה בחשיבות זכויות אלו היא אבן היסוד לשיטה הדמוקרטית כולה, ובתוכה לשיטה הכלכלית והתנהלותם החברתית-סביבתית של תאגידים עסקיים. התנהלות זו מכונסת בגישה רצונית (וולונטרית) מעל לרף הציות) המכונה "אחריות תאגידית" ולכן אך זה

18.46x22.46	2/2	עמוד 29	מגזין - מוסף - themarker	05/12/2019	71065714-1
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

- האדם של ילדים.
2. כל העסקים צריכים לתרום לחיסול עבר-דת ילדים, בכל הפעילויות העסקיות והקשרים העסקיים.
3. כל העסקים צריכים לספק עבודה הגונה לעובדים צעירים, הורים ואלו המטפלים בילדים.
4. כל העסקים צריכים להבטיח את ההגנה והבטיחות של הילדים בכל הפעילויות והמתקנים העסקיים.
5. כל העסקים צריכים לוודא כי המוצרים והשירותים בטוחים, ומבקשים לתמוך בזכויותיהם של ילדים באמצעותם.
6. כל העסקים צריכים להשתמש באמצעי בשיווק ופרסום שמכבדים ותומכים בזכויותיהם של ילדים.
7. כל העסקים צריכים לכבד ולתמוך בזכויותיהם של ילדים ביחס לאיכות הסביבה, רכישת קרקע ושימוש בה.
8. כל העסקים צריכים לכבד ולתמוך בזכויות ילדים בהסדרי ביטחון.
9. כל העסקים צריכים: לסייע בהגנה על ילדים שנפגעו ממקרי חירום.
10. כל העסקים צריכים: לחזק את מאמצי הקהילה והממשל להגן על זכויות ילדים ולהגשים אותם.

רמת יישום נמוכה יותר בישראל

אחריות תאגידית הינה הגדרה משתנה לאינטראקציה הערכית שבין תאגידים עסקיים לבין סוגיות חברתיות וסביבתיות רבות ומגוונות. לכל תאגיד עסקי יש את הסוגיות המהותיות עבורו וכמובן שהדבר משתנה גיאוגרפית בין מקום למקום וכרונולוגית, בין נקודת זמן אחת לאחרת. במדינת ישראל רמת היישום של גישה זו היא נמוכה ביותר ביחוד בהשוואה לנעשה במדינות מערביות עם גודל כלכלה הדומה לשלנו. המכון לאחריות תאגידית, יחד עם יוניסף ישראל פועלים בימים אלו ע"מ להנגיש למגזר העסקי בישראל את עקרונות היסוד האלו מתוך רצון ושאיפה לכך שגם המגזר העסקי הישראלי יתעורר אל עידן האחריות ויבין שיש בכך לא רק חובה מוסרית בסיסית כי אם גם הזדמנות עסקית של ממש בהידוק הקשר של מעסיקים לעובדיהם וניהול נכון יותר של סיכונים והזדמנויות. אנו מקווים כי יהיו אלו במגזר העסקי בישראל שידעו יחד איתנו להרים את הכפפה, לא להסתפק בקיים אלא לאתגר את עצמם ואת סביבתם כל העת. בהצלחה למיישמים!

קים, רב לאומיים ואחרים, ללא תלות בגודלם, תחום עיסוקם, מיקום, בעלות או מבנה ארגוני. העקרונות גם שואפים ליידע שחקנים חברתיים אחרים ובכלל זה ממשלות וחברה אזרחית, באשר לאופן המעורבות שלהם עם המגזר העסקי בקידום ושמירת זכויות הילד.

כך עסקים יכולים לשמור על זכויות הילד

עשרת העקרונות שגובשו עבור המגזר העסקי על מנת שיוכל לשמור על זכויות הילד הם: 1. כל העסקים צריכים לעמוד באחריותם לכבד את זכויות הילדים ולהתחייב לתמוך בזכויות

התפתחותו הגופנית, הנפשית, הרוחנית, המורלית והחברתית". (סעיף 27). ברור הוא כי למגזר העסקי תרומה ויכולת השפעה משמעותית ביותר בשמירה על זכויות אלו.

תאגידים עסקיים הינם כלי העבודה המרכזי של השיטה הכלכלית המודרנית. אמנם ויש אלו המערערים בימים אלו על חשיבותם של התאגידים העסקיים ועל הפרדיגמה הכלכלית השלטת באשר לתכלית למקסם את רווחיהם, אך עדיין, 51 מתוך 100 הארגונים הכלכליים הגדולים בעולם הם תאגידים רב לאומיים.

אחריות תאגידית הינה אותה מסגרת מוסרית המבקשת להציב מגבלות על האופן שבו עסקים משיאים את רווחיהם ולהזכיר כי, מעל הפרדיגמה הכלכלית, ישנה זו המוסרית המייבטת עסקים שלא לייצר נזק והרס לטובת פעילותם, באשר היא תהיה. כמובן שבפועל תמונת המצב היא שונה, פגיעה בזכויות הילד הינה מקרה שכיח, אפילו אם ברבים המקומות הדבר מתבצע שלא בכוונת תחילה. כך לדוגמה, שוק התעסוקה במגזר ה-IT ידוע בדרישות הגבוהות המוצבות לעובדיו בכל האמור לשעות העבודה. עובדי ה-IT עובדים שעות רבות במשרד ולאחר מכן ממשיכים לעבוד בבית במענה למיילים שמגיעים לטלפונים הניידים ומשתתפים בשיחות ועידה עם בני שיח המצויים מעבר לים באזורי זמן אחרים. התוצאה של אינטנסיביות תעסוקתית זו היא פגיעה קשה בזכות הילד להורה. תופעה זו ידועה בשם "יתר-מי ה-IT" (ועבור נשים / גברים המונח הינו "אלמנות / אלמני ה-IT").

לשם כך ארגון יוניסף העולמי יחד עם הארגונים Save the Children וארגון הגלובל קומפ"קט (Global Compact) גיבשו שורה של עקרונות לשמירת זכויות הילד ע"י המגזר העסקי. עקרונות אלו מבוססים על אחד ממסכי היסוד החשובים המקשרים בין זכויות אדם לאחריותם של תאגידים לשמירתם והוא The Guiding Principles on Business and Human Rights.

עקרונות המגזר העסקי לשמירה על זכויות הילד (להלן - העקרונות) קוראים לעסקים בכל מקום לכבד, לתמוך בשמירה על זכויות ילדים בכל תחומי הפעילות ובקשריהם העסקיים, ובכלל זה במקום העבודה, בשוק, בקהילה ובסביבה. העקרונות מזהים את המגוון הרחב של הפעולות שעסקים צריכים לנקוט על מנת למנוע ולתת מענה לכל פגיעה בזכויות האדם של ילדים, בנוסף לצעדים שתאגידים מעודדים לבצע על מנת לקדם את היישום של זכויות אלו. העקרונות שואפים להוות מקור השראה מוסרי לפעילויות עכשוויות ועתידיות הננקטות ע"י עסקים וזאת בנוסף לקידום של שיתוף פעולה רב מגזרי. הם מיועדים לכל סוגי העסק-

ליעד אחרת הוא ראש המכון לאחריות תאגידית, המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, רועי מלמד הוא מנכ"ל יוניסף ישראל